

L'augment demogràfic registrat a les Balears durant els darrers anys ha implicat canvis culturals i socials, però també ha provocat forts impactes en el medi ambient. Ha implicat construir noves infraestructures per atendre una demanda cada vegada més gran de serveis: més escoles, més centres de salut, més habitatges, més carreteres, més consum d'aigua i més producció de residus... En definitiva la nova situació exigeix més recursos econòmics per part de les administracions públiques, així com mantenir l'equilibri entre el consum de recursos naturals i un territori limitat.

Immigració i canvi social, repte del segle XXI

Sebastià Verd

Qualsevol dels protagonistes d'una operació retorn, amb la qual periòdicament l'Administració autonòmica recorda els seus emigrants, qualsevol d'aquests que a finals del segle XIX i fins a mitjans del segle passat anaren a fer les amèriques o dels seus descendents, qualsevol -deim- se sorprendria de veure la nova realitat de les Illes. No perquè hagi canviat el paisatge -que en algunes zones rurals

gairebé és el mateix- sinó per les persones. El paisatge que més s'ha transformat és l'urbà i, sobretot, la costa urbanitzada. La gent també és urbana. I té molt poc a veure amb els mallorquins, menorquins, eivissencs i formenterencs de fa cinquanta o cent anys. I, fins i tot, de trenta anys enrere, quan l'actual classe dirigent de les Illes encara duia calçons curts i corria en bicicleta pels camins de pols. La major part de la població ja no és pagesa sinó que fa feina al sector de serveis. Ja no hi ha emigració, ans tot al contrari. Els successius booms turístics han provocat una allau demogràfica. Primer, a partir dels anys seixanta, foren immigrants peninsulars. Després vengueren els estrangers, tant els comunitaris -molts dels quals eren residents ociosos- com els extracomunitaris. De l'emigració es va passar a la immigració sense que ningú no semblàs tèmese'n. I el resultat és aquest:

Fa cent anys la població de les Balears gairebé no sobrepassava els tres-cents mil habitants, menys que el cens actual de Palma. I tota Mallorca no arribava als 250.000. Palma era una bella ciutat emmurallada que acollia 60.000 veïns. Va ser llavors quan s'esbucaren les murades per intentar que la ciutat s'expandís. Ho va fer, però molt a poc a poc. L'any 1936, quan s'inicià la guerra civil espanyola, havia crescut 25.000 persones. Mallorca en tenia 300.000 i el conjunt de l'arxipèlag 365.000. N'hi ha prou amb aquestes xifres per adonar-se del que significa l'allau demogràfica que s'ha viscut en aquestes darreres dècades. No es tracta només d'un canvi tecnològic -les ciutats i pobles s'han vist envaïts pels cotxes (les Balears tenen la densitat més alta de tot l'Estat)- sinó de persones. I tot això, després d'un rebrot migratori, en els anys seixanta, provocat per un període d'expansió que no té precedents a la nostra història.

CREIXEMENTS VERTIGINOSOS

Balears, anys cinquanta: 422.000 habitants. Anys setanta: 559.000. Anys noranta: 700.000. Finalment, any 2002: 917.000. I això, segons els càlculs de l'Institut Nacional d'Estadística, que compta només la població de dret. Un creixement espectacular que s'accentua a partir del 1998, any en què es passa la frontera dels 800.000 i s'obre el camí del milió d'habitants. Una xifra que de fet ja s'ha sobrepassat, i ha provocat un reforçament de les infraestructures públiques de les Illes. El geògraf Ivan Murray calculava que el juliol del 2001 s'havia superat el milió i mig d'habitants. Hotels, apartament i segones residències eren plens, la qual cosa el duia a pensar que el model econòmic de les Illes és insostenible.

Murray lamentava que les estadístiques de les Illes sempre s'havien fet en termes economicistes, de manera que en lloc d'habitants es comptaven consumidors. En efecte, són consumidors que han permès la creació d'un mercat cada pic més gran i, per tant, d'una economia a major escala. Però també és evident que l'increment poblacional ha provocat impactes mediambientals. Una primera conclusió, per exemple, és la minva relativa del territori per persona, de manera que si el 1950 cada illenc disposava de dues hectàrees de mitjana, el 1998 el percentatge s'havia reduït a la meitat. I quatre anys més tard a només 0,7 hectàrees. I endemés l'increment de població requereix un consum de recursos naturals molt superior. L'escassetat d'aigua dolça ha obligat a construir dessaladores, mentre que la producció de fems arriba a ser de 655 quilos per càpita, el doble de la mitjana europea.

LA IMMIGRACIÓ A DEBAT

Els avisos sobre el creixement demogràfic i les seves conseqüències és, avui per avui, un debat viu a la societat. És un referent obligat, juntament amb l'ordenació del territori, del debat parlamentari i, conseqüentment, de la necessitat d'establir límits a l'ocupació del territori per reduir els fluxos de població. Però l'objectiu és una operació gairebé impossible, perquè exigeix un canvi de model econòmic que -si tenim present les darreres eleccions autonòmiques- la societat no està disposada a acceptar, o, si més no, té por de reduir el seu nivell de vida. De fet, el creixement demogràfic dels darrers anys ha estat per mor d'un fenomen immigratori, que afecta tot el món occidental, però que a les Illes es va arribar a convertir en un fenomen necessari. El darrer boom econòmic generava llocs de feina que la població resident no podia cobrir i que, a més a més, eren a l'abast de tothom perquè eren ocupacions que no requerien gran qualificació professional. Així, un cop rere l'altre, la Seguretat Social inscrivía nous afiliats, i superava any rere any, tots els rècords, fins i tot els anys 2002 i 2003 en què l'economia illenca entrà en un període d'alentiment. Així, el juliol d'enguany el nombre de treballadors registrava una nova marca: 443.296 afiliats a la Seguretat Social, quasi 150.000 més que fa deu anys.

L'economia encara és en condicions de crear llocs de feina, però ja no pot absorbir tots els immigrants, la qual

cosa ha dibuixat un nou escenari social que a l'inici del darrer boom molts es negaven a veure. Així, ja el 2002 es va tancar amb una situació paradoxal: les estadístiques registraven el major increment de l'atur de tot l'Estat mentre que s'establí un nou rècord d'ocupació. L'aleshores director del SOIB, el Servei d'Ocupació de les Illes Balears, Pere Mascaró, destacava que mentre el darrer padró atorgava a les Balears el major creixement de població de tot l'Estat, un 4,4% enfront d'una taxa estatal de l'1,8%, l'economia havia alentit la creació de llocs de feina. La conseqüència és un increment de la població desocupada que s'afegeix a la creixent onada d'immigrants sense papers que van, directament, a l'economia submergida. A llarg termini les repercussions semblen evidents: major inestabilitat laboral i major demanda de serveis socials.

LA IMMIGRACIÓ CONTINUARÀ

Si més no, l'avis ha sorgit de l'Institut Nacional d'Estadística i del Centre de Recerca Econòmica de "SA NOSTRA" a l'hora d'interpretar l'evolució de la població estrangera a Espanya i les Illes Balears. Segons un estudi recentment publicat per l'INEM el fenomen immigratori no ha fet més que començar, tot i que les Balears duen un avantatge respecte de la resta de l'Estat. El 2001 la població estrangera ja suposà el 8,1% del total de l'arxipèlag que, no només és el més alt de tots, sinó que dobla la mitjana estatal. Segons el padró d'habitants les Illes compten amb 99.744 estrangers, per a una població de 916.000, mentre que el conjunt espanyol acull dos milions d'estrangers sobre 42 milions d'habitants. Però és que, a més a més, les xifres registren creixements en proporció quasi geomètrica. La previsió de l'Institut és que el 2010 s'hagin doblat, la qual cosa faria que la població estrangera a l'Estat fos de quatre milions, el 10% i la de les Balears -que

Els avisos sobre el creixement demogràfic i les seves conseqüències són, avui per avui, un debat viu a la societat. Són un referent obligat, juntament amb l'ordenació del territori, del debat parlamentari

registra increments més importants- de 250.000, és a dir, una quarta part dels seus habitants.

No són xifres desbaratades. El càlcul de l'INE coincideix amb els estudis fets a les Illes per l'exdirector general d'Economia, Antoni Montserrat i pel geògraf Pere Salvà. En realitat les previsions fetes a Mallorca són encara més altes, perquè tenen present l'increment d'immigrants sense papers i de comunitaris que només resideixen a les Illes o que hi treballen sense donar-se d'alta a la Seguretat Social. L'estudi de l'Institut Nacional d'Estadística, *La població estrangera en España* elaborat per Carlos Angulo, adverteix que "l'afluència massiva d'immigrants impedirà una assimilació pausada i la seva integració a la societat", de la mateixa manera que s'exigirà "a marxes forçades un increment de la inversió pública en infraestructures de caràcter social com habitatges, col·legis, hospitals". Si no fos així, diu Angulo, es podria reduir l'estat de benestar dels espanyols".

L'ESTAT DEL BENESTAR EN DUBTE

Quelcom d'això és el que passa a les Illes, reconvertides un cop més en laboratori social per a la resta de l'Estat, amb l'agreujant que el sistema de finançament autonòmic, tot i que ha millorat notablement, encara és insuficient per atendre les creixents necessitats de la població. De totes maneres de l'estudi se'n desprèn que la problemàtica social és diversa. L'impacte de l'allau demogràfica afecta el

conjunt de la societat i si bé afavoreix el dinamisme econòmic, sempre i quan se superi la crisi, resta qualitat de vida a causa de la massificació. Però els problemes socials van per redols. El document destaca que el 45% dels estrangers

que resideixen a les Illes són ciutadans de la Unió Europea i que, la majoria, gaudeix d'un benestar superior a la mitjana de la població. No és el cas del 55% restant, dividit predominantment per marroquins, llatinoamericans, senegalesos i, més recentment, per immigrants de països de l'Est. Els primers, és evident que cerquen un clima més favorable i unes condicions de vida més satisfactòries que als seus països d'origen, mentre que els segons lluiten, senzillament, per la supervivència. En aquest sentit, l'INE recorda que la renda per càpita d'Espanya és dotze vegades la del Marroc, deu la de Bulgària i set la de Colòmbia, això sense parar esment que el repartiment de la riquesa és en aquests indrets molt més desigual que no aquí.

Centre de Recerca Econòmica

BALEARS REGISTRA CREIXEMENTS POBLACIONALS HISTÒRICS

Amb 38.341 persones empadronades, el creixement poblacional de les Balears l'any 2002 va ser el més elevat dels darrers cinc anys en xifres absolutes. Aquest augment, que també va superar els registrats durant el boom dels anys seixanta i setanta, xifra el padró de les Illes en 916.968 persones, segons es desprèn de l'Informe Econòmic i Social 2002, elaborat pel Centre de Recerca Econòmica ("SA NOSTRA" - UIB).

Així, mentre que la població de les Balears havia crescut un poc més de 91.000 persones durant la dècada dels seixanta i 123.000 al llarg dels setanta, durant els darrers deu anys (1992-2002) s'ha incrementat prop de 170.000 persones.

En aquest sentit, el creixement interanual de la població durant el 2002 va ser del 4,4% (superior en mig punt al registrat durant el 2001). Aquest increment poblacional va fer que les Balears es convertissin en la comunitat autònoma amb major creixement relatiu i que superassin el creixement estatal (1,8%) i el de la Unió Europea (0,4%).

D'entre les quatre illes, Mallorca és la que té un major augment de població en termes absoluts (28.656), seguida d'Eivissa (5.599), Menorca (3.500) i Formentera (586). Si s'analitza, però, l'impacte d'aquest creixement, Formentera (8,5%), Eivissa (5,9%) i Menorca (4,6%) es varen situar per sobre de la mitjana balear (4,4%). Mallorca va créixer un 4,1%.

LA DIFÍCIL INTEGRACIÓ

Hom podria pensar, per tant, que els problemes per a la societat balear vénen o vendran de la immigració extracomunitària, però això no és cert. Ho pot ser des d'una perspectiva exclusivament social, però no cultural. És un tema que ha estudiat Pere Salvà. Segons Salvà, les xifres oficials d'immigració queden curtes davant la realitat, perquè el percentatge d'estrangers no seria el 10% sinó, ja ara, el 19%. Aquest, si més no, és el resultat de sumar els residents permanents, tant legals com no, i els temporals. El total donava ja el 2001 una xifra de 160.000. Un percentatge que situa la comunitat autònoma de les Illes Balears en el segon lloc del rànquing de població estrangera dels vint estats europeus més rics, només superat per Luxemburg que en té un 30%. "Es -subratllà Salvà- un volum molt superior al dels països amb més immigració de la UE, com Alemanya i Holanda que són per sota del 10%".

Per les seves característiques l'única comparació possible del laboratori balear amb el procés demogràfic d'un altre país occidental és amb Califòrnia. Les Balears serien, doncs, la Califòrnia europea. Aquí com a allà coincideixen fluxos d'immigració purament residencial amb altres estrictament laboral que provenen tant de l'estranger com d'altres comunitats del mateix estat. A les Balears principalment d'Andalusia i a Califòrnia d'altres indrets dels Estats Units. El resultat, des d'un punt de vista social és, (n'hi hauria prou a analitzar la situació política actual de Califòrnia) una "sensació de desestructuració social" i, deia Salvà a un seminari internacional celebrat l'any passat a Barcelona, una "certa desorientació de la societat civil i de les institucions públiques". En definitiva, una situació que planteja un horitzó de dubtes que només es resoldran amb polítiques globals i que simultàniament donin respostes econòmiques, socials i culturals.

ALARMES ENCESES

A començament d'any, d'aquest 2003, ja s'encengueren les alarmes. S'havia publicat el darrer padró i les xifres

Per les seves característiques l'única comparació possible del laboratori balear amb el procés demogràfic d'un altre país occidental és amb Califòrnia. Les Balears serien, doncs, la Califòrnia europea

eren, com hem vist, espectaculars. Antoni Montserrat assenyalava que érem a punt de caure per sota del 50% de la població nascuda a les Illes Balears, enfront d'una altra meitat nascuda a fora. Aquest fet, si endemés tenim en compte que la immigració no és cosa d'avui i que ja hi ha una segona i fins i tot una tercera generació de fills del primer boom, explica clarament perquè la llengua del país és en retrocés a pesar de l'esforç realitzat en els darrers anys per a la seva consolidació a l'Administració, a l'escola i al carrer. A l'Administració s'ha aconseguit a mitges -hi ha una forta oposició per part de molts de castellanoparlants que no han assimilat la necessitat d'integrar-se lingüísticament-, a l'escola l'objectiu és que en acabar els estudis tothom sàpiga parlar i escriure en català correctament, però la llengua de comunicació entre els joves és, a les ciutats i a la perifèria turística, el castellà. Com deia l'exdirector de Política Lingüística, Joan Melià, "ara el català l'entén i el sap parlar més gent", i això no obstant el seu ús social recula. La població s'ha incrementat, amb un percentatge important de sud-americans que se sumen als castellanoparlants peninsulars i, a més a més, amb una pressió de l'entorn que obliga que la integració sigui en la llengua oficial de tot l'Estat i no en la de la comunitat autònoma.

RETROCÉS LINGÜÍSTIC

No és estrany que el català vagi en retrocés. L'any passat 22 dels 53 ajuntaments de Mallorca perderen població autòctona. És a dir, el seu creixement vegetatiu va ser negatiu, amb més residents morts que nascuts. De fet serien davant un procés de despoblació si no fos pel fort contingut d'immigració que fa que, a diferència del que succeeix a l'Espanya interior, les Illes Balears presentin déficit de places escolars a pesar de l'esforç realitzat a partir d'haver-se transferit la competència educativa a la comunitat autònoma. En definitiva, si retornem a la qüestió lingüística, la darrera memòria de la Direcció General de Política Lingüística admet que menys d'un 60% de la població usa el català com a llengua familiar, a pesar que el 90% diu que l'entén. Segons una enquesta de la comunitat autònoma, el 56% dels joves empren el castellà en les seves relacions personals. Som a punt, si no es fa un darrer esforç, de veure convertida en realitat la gran preocupació de Josep Maria Llompart, quan a inicis de l'autonomia i veient com els polítics començaven a expressar-se en la seva llengua va alertar del perill de llatinitzar el català. Abans, durant la dictadura, la gent del carrer parlava en català, però els discursos públics es feien en castellà. En el futur pot passar a la inversa, que els discursos es facin amb l'antiga llengua del país mentre que la gent del carrer parli en castellà o, pot ser, també en alemany o anglès.

TERRITORI ESCÀS I MANCA D'HABITATGES

El català, com a principal tret de la identitat dels illencs, és en perill. No tota la culpa és de la immigració, sinó de les polítiques centralitzadores seguides per l'Estat i de la falta de consciència de la població autòctona sobre la necessitat de conservar la seva llengua. Això no obstant, aquest només és un dels impactes de l'allau demogràfica sobre la societat. N'hi ha

La societat recela dels immigrants

Un dels evidents efectes negatius de la immigració és el recel social que provoca. Una enquesta del CIS, el Centre d'Investigacions Sociològiques, demostra que el 58% dels espanyols relacionen la inseguretat ciutadana amb la immigració. Això fa, entre altres coses, que un 85% de la població sigui partidària de permetre l'entrada només als estrangers amb contracte de treball. Un 53% considera que els immigrants són necessaris, mentre que el 47% restant creu, senzillament, que ja hi ha massa estrangers.

La situació a les Balears és diferent. Pot ser per la influència turística o, senzillament, perquè la immigració ja té un important substrat social. En qualsevol cas, una enquesta de GADESÒ assenyalava que la immigració era el cinquè problema dels illencs (un 18,4%) per darrere de la droga, les carreteres, la urbanització i l'habitatge.

No obstant això, si ens referim només a Mallorca la immigració ja era, l'any 2001, el segon problema, fins i tot per sobre de l'habitatge i de la seguretat ciutadana.

d'altres si més no tan importants i que afecten directament el territori, l'entorn natural i, específicament, la qualitat de vida dels residents. Un dels problemes sorgits arran del tercer boom és, segons declarava a Gea Joana Maria Garau, la manca d'habitatges. Joana Maria Grau és una dels redactors d'El tercer boom i considera que l'increment del preu dels habitatges impossibilita que la població jove i els nousvinguts puguin accedir a la propietat de la seva llar, un fet que topa -a més a més- amb l'escassetat de cases per llogar. Només en el darrer any els preus s'incrementaren un 27%, i situaren el preu del metre quadrat en els 1.400 euros. Això fa que pugui el nombre d'hipoteques i que la societat balear aparegui en els rànquings de les entitats financeres com una de les més endeutades d'Espanya.

I això que des de fa gairebé deu anys es construeix sense parar. En una primera fase era per satisfer una demanda de segones residències o d'habitatges de luxe per als europeus -la immigració resident- que vol viure en el cinturó de sol d'Europa, a la nova Califòrnia. Però quan l'economia

alemanya començà a alentir-se, l'oferta s'estengué cap a mercats més socials. Però llavors els preus ja eren desorbitats. No obstant això, s'ha seguit construint. Hi ha un dèficit de més de deu mil habitatges a pesar que durant la darrera dècada els ajuntaments aprovaren una mitjana de quatre mil llicències cada any. Un creixement que, un cop més, alertà l'Administració. L'any 1998, el Consell de Mallorca aprovà una moratòria urbanística per tal de reduir el ritme de la construcció, però fins ara els límits establerts no han alentit l'activitat. Tot el contrari, a pesar de l'anunciada crisi econòmica, s'ha seguit construint per por que en el futur les restriccions encara siguin més fortes. Més

població, més construcció, una constant fuga cap endavant que accentua els desequilibris socials i territorials. Des del GOB s'insistia en la insostenibilitat del sistema. Abans de les darreres eleccions i ara, quan el govern torna a ser en mans conservadores.

PROBLEMES SOCIALS CAUSATS PEL DESENVOLUPAMENT

El català, com a principal tret de la identitat dels illencs, és en perill. No tota la culpa és de la immigració, sinó de les polítiques centralitzadores seguides per l'Estat i de la falta de consciència de la població autòctona

El nou govern ha anunciat mesures que, teòricament, han de fer compatible el desenvolupament econòmic amb un major grau d'atenció sobre els desequilibris que provoca el creixement. És a dir, mesures de control. Però fins ara, aquest tipus de política no ha funcionat, de manera que a mesura que creix el PIB s'accentuen les diferències. Població resident i immigrants no només poden competir - tot i que ara per ara sigui relativament - per un lloc de feina, sinó també pels habitatges. És una situació estranya i complexa, en la qual els residents de l'Europa comunitària hi guanyen i els immigrants extracomunitaris hi perden, i que situa la població autòctona enmig. Els ajuntaments avisen de la creixent demanda d'habitatges per part dels

Els impactes ambientals del turisme

Encara que un turista no sigui un immigrant pròpiament dit, hom pot pensar que sí que ho és, temporalment. Si més no, l'èxode per vacances de milions de persones a tot el món constitueix un dels fenòmens migratoris més importants de la història de la humanitat. Tenim la prova a les Illes Balears, on el turisme és el motor indiscutible de l'economia i, per tant, la causa de l'expansió demogràfica. Però, a més a més, suposa un increment de població -tot i que només sigui durant la temporada alta- de més de 500.000 persones.

Aquesta moderna immigració presenta molts de beneficis als territoris que l'acull, però també conseqüències negatives que cal conèixer i contrarestar. El CITTIB (el Centre de Recerca i Tecnologia Turística de les Illes Balears) elaborà un informe que dirigí el geògraf Macià Blàzquez. Doncs bé: aquest informe assenyala que els dos darrers anys en què el nombre de visitants ha disminuït han servit, com a contrapartida, per frenar la pressió turística sobre el medi ambient. Si més no s'ha estabilitzat el consum d'aigua i d'energia -tot i que enguany per causa de la calor s'han tornat a superar totes les marques- i també la saturació de les platges o de les carreteres.

Per contra, s'ha accentuat la precarietat laboral i les dificultats per accedir a un habitatge com a conseqüència tant de l'encariment de preus com dels salaris que, a les Balears, són per davall de la mitjana espanyola.

En qualsevol cas, l'impacte de la immigració temporal sobre el medi ambient és un problema extensiu a totes les zones turístiques. L'Agència Europea de Medi Ambient ha publicat un informe sobre "l'estat i pressions del medi ambient marí i litoral de la Mediterrània" en el qual destaca les amenaces provocades pel desenvolupament turístic. La raó és el creixement de la població que es preveu que passi dels 450 milions d'habitants actuals a 570 milions el 2025 i, d'una manera especial, per mor dels turistes, que s'espera que en aquesta data tripliquin el nombre actual que ja supera els 200 milions anuals.

Segons el exdirector de l'Agència, Domingo Jiménez-Beltrán, és obligat que s'adoptin mesures cautelars per protegir el medi ambient a tot el litoral mediterrani a fi de poder convertir els "risks en oportunitats".

estrangers no comunitaris que no pot ser atesa per falta de recursos o bé per xenofòbia. Tot plegat fa que compartir habitatge s'hagi convertit en un fet habitual. Només a Palma, per exemple, el padró ha descobert que hi ha 3.000 cases habitades per més de sis persones, 444 de les quals superen les deu. Fins i tot s'han localitzat habitatges compartits per 25 o més individus que es veuen forçats a fer torns per poder dormir a un llit.

Els problemes laborals, culturals i assistencials són reals i augmenten a mesura que s'incrementa la immigració. A les darreres eleccions, Unió Mallorquina va incloure en el seu programa la regulació dels immigrants, però sense de-

terminar quina havia de ser la política a seguir. UM ha firmat un pacte de govern amb el PP que li permet presidir el Consell Insular de Mallorca, una de les tasques primordials del qual -i que quedà pendent a la passada legislatura, quan UM compartia el poder amb el Pacte de Progrés- és el Pla territorial, l'instrument segons el qual el creixement urbanístic de l'illa ha de ser sostenible. A la proposta del Pla, que no aconseguí ser aprovada, hom havia calculat un increment demogràfic de cent mil persones al llarg dels pròxims deu anys, una xifra que exigiria incrementar els centres educatius, els hospitals i millorar infraestructures bàsiques com són les carreteres, la captació de nous recursos hídrics o l'ampliació de la incineradora de fems. L'actual oposició ho considerarà excessiu. Tot i això, el Pla era prou restrictiu respecte de planejaments anteriors, de la mateixa manera que ja ho eren les DOT, les Directrius d'ordenació territorial.

LÍMITS AL CREIXEMENT DEMOGRÀFIC

Jaume Matas, el 1999, era president de la comunitat autònoma, quan feu conèixer a Atenes a un congrés europeu sobre desenvolupament sostenible, els límits poblacionals fixats a les DOT. Segons va dir aleshores, la població de les Balears no podia créixer més que un 1% entre 1999 i el 2009, un percentatge que s'ha vist àmpliament superat en els quatre anys que no ha estat en el Govern. A la passada legislatura l'executiu del Pacte de Progrés volgué aprovar una llei de quotes per limitar la construcció, però la falta de consens entre UM per una banda i el PSM i EU-Els Verds per l'altra impedí un acord. Ni el PP ni UM eren a favor de les quotes, que fixaven un màxim de llicències anuals. Però és evident que qualche mesura s'haurà d'adoptar si el mercat continua accentuant els desequilibris ja existents.

De moment, la Delegació de Govern acumula en les seves oficines més de 30.000 expedients d'estrangeria. Segons el delegat, Miquel Ramis, cada mes n'entren entre tres i quatre mil, entre sol·licituds de permisos de residència, de treball o de reagrupament familiar. Ja hi ha més de 50.000 estrangers afiliats a la Seguretat Social, però el fet que disminueixi la creació de llocs de feina no desanima la immigració. No es poden posar portes al desert. Un cop més el tòpic s'ajusta a la realitat.

